ՕՐԱԿԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Օրագիրն ամեն գիշեր գիշերի բնչին օրարագ 200 դրչ. օրագիր, ակնկեր նեռաիչեի 40-ար բարանոց առաջրագիր տալը։

Թաղրալարանի միջոցեր եառաչելոց խոնդիրները, սկսելվի ապահովելի իրեի Օսմանյան միրասը բնչին կէօնուկիմէն։ վճ եառիսա պիտ առուրառա տիր առասամ կէօսթէրելին սիրելեր։

Իրանական պրատը իւր ամեն իչիա էչին 2 դրչ. էչինճի ամեն իչիա էչին 1 դրչ. վճ պիետաւ նէկա օրունանալոր բանա թաղարդել օրնանալոր տալը։

Մեքիուպ վճ ասլարէ ֆինճանճլար եօղաչանասա եառաչիան իանդրեն էչինճի դամիլ ե 4 Օգսէն նաճա, ասրևան իամինէ կէօնտէրիլմէյէճէք տիր։

ՀՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 28 ՅՈՒՆՎԱՐ

ԹԱՂԱՔԱԿԱՆ

վրդ Մօլթէի ահազդարութիւնը։

Անանց, որոնք վաստատը պատերազմի բոլոր պերճախօսութիւնն ու պարտականները թնդբեան չեն ախորժիր, բայց այսու հանդերձ, հանճարի քաջագործութիւններն առանց օգտակար չեն դիտեր, ներկայ պատերազմին ժամանակ վրդ Մօլթէի ռազմագիտական ճարտարութիւնը վրայօք ընդարձակ տեղեկութիւն մը տալ կուզենք։

Սէտանէն վերջը Գաղիոյ առաջամարկեալ կառավարութեան կացութիւնն ու Պ. Ժիւլ Ֆաւրի լրագրին Գերմանական բանակատեղեաց մէջ ատ հանդուցեալ հատատաներին թէ՝ պատերազմին վերջացարութիւնը՝ Բարիզի նահանգէն կախուած ունի։ Այն ատենն, և թերևս հիմայ ալ՝ ըլլայ, տարակարելի էր թէ արգելօք Գաղիոյ մայրաքաղաքին պաշարումն ու արշաւանքը բան ռազմագիտական ճարտարութեան կարևոր էին. այս կէտերը քաղաքական խորհրդածութեանց նիւթ եղան, և յղացում ընդունելով, և իրեև կարևոր՝ արժան դատելով ազդիլնց ուրիչ բոլոր դործողութիւններն, զորոնք Բրուսիոյ թագաւորն կընար նախատեծար համարել։

Բարիզի պաշարմանը ձեռնարկելու համար Գերմանացւոց երկու բանակ պետք էր — մէկը՝ որ մայրաքաղաքն ամբողջապես պիտի չրջապատեր, և միւսը որ պաշտպող զօրաց վերջնատնակացը վրայ ընլլելով բոլոր կարելի յարձակումներն պիտի վաներ։

Սէտանի պարտութիւնն ու Մեցի անկումը, առանց երկիթ ամրոցները պինդպրաս ըլլին դնդակոս, բայց իր անօգնականութիւնը միայն ժամանակաւոր կընար ընլլալ։ Իր ցրուեալ կանոնաւոր զօրքերն ոմանք արդէն Լօարի եռակը վերադին կը հատքուէին և զօրաժողովի մը համար գ. կամ պէտիթի հրավարտանն արդէն հրատարակված էր։

Ասկից զատ՝ գաղէնի Մեցէն դարպարչաւելուն նպատակը, որ թերևս վրդ Մօլթէի միտք չէր և այդ կողմանէ Գերմանական հաղորդակցութեանց համար ծանր վտանգներու կարելիութիւն մը կար. բայց սակայն այս կասկածներն երևան դալու առաջին օրը՝ այս նշանաւոր ռազմագէտը բարիզի բոլորտիքը զօրաց կրկին կեդրոնական գիծեր հոդուցած էր — նեռքին գիծ մը որ գետոչիւ և իր կէս միլիան բերդե-զօրքերն կը ճակատէր. և արտաքին գիծը մը, որուն կռնակը դէպի վերոյիշեալ նեռքին գիծը դարձած ըլլալով, գաղիոյ մէջ երևան եկած բոլոր զօրականներն կը ճոխանէր։ Առջի անդամ ատաքին գծին դրազանքը թերևս բան մ'եր, այսինքն Բարիզին խիստ մօտը զօրանոցներ ընելու և Լօարն հակընդ. սահմանուած եր, ուր յիշեալ գետին անատամն երևան եկած (Լօարի) բանակը չատապատիր կազմութիւնն 'ի գլուխ կը հաներ. որ երբ վերջացեր նախ Լա Մօթ–Բուժի և Գանդրիէլի և վերջը ա'Որէլեանի Բալատինի հրամանատարութեան տակ պատերազմի դաշտը եկաւ, իրեան վտանգ մ'եղաւ, և որ կարելի եր դՄօլթէ ազէտիկ մնասներ. եթե Մեցի տարադիպ անկումը –զոր հատանգարար Մօլթէ չէր նախատեսած– և Ֆրէտերիք Շարլը իչխանին յառաջանալը թշնամեաց զօրութեանց մէջ դանուած կրնեը լիակին չի վերահասատատէին։ Սակայն Լօարի բանակը, որ թեև երկաքի բանտ եղաւ, պահելու անկարելի չեղաւ, ուրիչ կէսերն ալ ամրոցի զօրութեան առացան, և բացի Լը Մանի մէջ Շանղիէ և Գաբմի մէջ Գուրպաքիէ՝ խոշոր Լիլի մէջ ալ Ֆայտերպ մ'ելաւ, և այսպէս բաց 'ի մնար զօրութիւններէ՝ երեք գլխաւոր բանակներ դանուեցան, որոց ծագ մնացը դէմ պէտք եղած միջոցներն 'ի գործ դընել կարևոր եր։

Ճշմարիտ է թէ՝ քանի պատերազմի դաշտը կընդարձակէր և զբաղմանքներն աւելի կնճռոտ կ'ըլլային, այս նշանաւոր ռազմագէտը իր զօրութիւնքն ալ առանձան առ առանձան կը յաւելար։

Ամէն պատանդներն որք Շնամանոյն ձեռքը գինք մը եղած էին, դեպ 'ի Շնամանին դարձան և ժամանակը՝ յոր կ'ապատնեին Գաղիացիք իրենց զօրաբանակաց կազմակերպութեան համար, ճշդիւ Գերմանացւոց նպատակին պատասխանից, որք գործիներ և զօրաբեղներ բերին, և իրենց գործութեան հիմնանքն ընդլայնելով։ արշաւանաց առակ եղած երկիրն օգնութեան պղպիւրնեն իրենց անհրաժեշտները։

Ժամանակին հետ մեկտեղ պատրաստութիւններ նեռքած եղին ռազմագետին դաշտափարացը մէջ, որով պատերազմին նախագիծը մասամբ փոփոխութիւն կրելց, և նեռքին գիծը։ որու պաշտպանութիւնը նախապէս արտաքին գիծն կախեալ էր, հինգ յոյսանի և ղաւ որ, ատատքին գիծը, ընդհակառակն, իր առդնապի միջոցին կրնար նեռքին գծին օգնականութեանը դիմել։ Արդէն, Մեցի անկմանեն յառաջ, երբ վճռ Տէր թան' ա'Օրէլ տէ Բալատինի առջև իր գիծքերը կորչեն ցուց, Բարիզի առջևը գանուած բանակներէն Մեքլէմպուրկի ժեծ դամբան հրամանատարութեանն լ'ինչպէս դործելիք որկութիւնը տեսնելու։

Լը Մանի մէջ պատերազմին և ունկէ վերջը Սէն–Քէնթէնի պատերազմին մէջ, Բարիզի բոլորտիքը գանուած զօրքերն եին, որ Շանղիէ և Ֆաւրմի մէջ Ֆուրպաքիէ'

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՏՈՐ Գ.

ՀԱՅՈՑ ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՀԱՏՈՐ Գ.

ՀԱՅՈՑ ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՀԱՏՈՐ Գ.

ՀԱՅՈՑ ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՀԱՏՈՐ Գ.

ԴԱՏԱՐԱՆ

Հրատարակվում է ամեն Կիրակի առաւօտ։

Գին տարեկան 17 ղրուշ։ Կիսով չափ 9 ղրուշ։

Ամսագրի գրասենեակը գտնվում է Ս. Խաչ վանքում։

Ուրբաթ 26 մարտի 1871։

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՏՈՐ Ա.

ԱՐՇԱԿ ԱՐՔԱՅ

Ի ժամանակս Տրդատայ մեծի Հայոց թագաւորի, որ ի տոհմէ Արշակունեաց էր, եղեւ Հայոց մեծ նահապետ մի, որ կոչէր զանուն Արշակ։ Եւ էր նա ի տոհմէ Արշակունեաց, որդի Վաղարշակայ եղբօր Տրդատայ։ Եւ էր նա ի ժամանակս Տրդատայ մեծի, որ ի ձեռն Գրիգորի Լուսաւորչի ընդունեցաւ զհաւատս Քրիստոսի։ Եւ էր Արշակ այր մեծ ի պատերազմի, եւ ի խորհրդի իմաստուն։ Եւ ի ժամանակս նորա Հայոց աշխարհ ունէր զխաղաղութիւն ի Տրդատայ թագաւորէ, եւ ի Գրիգորէ Լուսաւորչէ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՄԲ ՍԻՐԱՍՏԱՆԵԱՑ ՍՈՒՐԲ ԱԹԱՌՆԱՒՈՐԱՑ
ՎԱՃԱՌՔԻ ՀԱՄԱՐ ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՈՎ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԵԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԱԹԱՌՆԱՒՈՐԱՑ ՎԱՃԱՌՔԻ ՀԱՄԱՐ
ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՈՎ
ՏՊԱՐԱ